

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–вересні 2020 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 вересня 2020р. становила 983,4 тис. осіб. Упродовж січня–серпня 2020р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 7898 осіб.

Порівняно із січнем–серпнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 668 осіб.

Упродовж січня–серпня 2020р. народилися 3940 малюків. Кількість померлих склала 11768 осіб.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–серпні 2020р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–серпнем 2019р. зросла на 11,5% й становила 8949 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: фінансова та страхова діяльність, державне управління та оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,9–1,4 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в тимчасовому розміщуванні й організації харчування, у виробництві меблів, іншої продукції, ремонті та монтажі машин і устатковання, у сфері творчості, мистецтва та розваг і не перевищував 64,3% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–серпні 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 108,4%.

Загальна сума **заборгованості** з **виплати заробітної плати** впродовж січня–серпня 2020р. збільшилася на 4,6 млн.грн (на 37,2%) та на 1 вересня 2020р. становила 17 млн.грн, що дорівнює 1% від фонду оплати праці, нарахованого за серпень 2020р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 14,3 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–серпня 2020р. на 3 млн.грн (на 26,7%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 9 млн.грн (63,3% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 вересня 2020р. становила 916 осіб (0,5% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 15579 грн, що в 1,6 раза більше від середньої заробітної плати, нарахованої за серпень 2020р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–вересні 2020р. в області становив 101,6%, в Україні – 101,7%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 19,8%) подорожчали фрукти, на 17,1% – продукти переробки зернових. На 1,6–5,7% зросли ціни на яловичину, рибу та продукти з риби, масло, кисломолочну продукцію, рис, макаронні вироби. Водночас овочі знизилися в ціні на 23,6%, яйця – на 15,3%, сало – на 10,1%. На 1,5–8,2% стали дешевшими свинина, м'ясо птиці, олія соняшникова, сметана, молоко.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 14,9%.

Паливо та мастила подешевшали на 22,1%, природний газ став дорожчим на 6,7%.

Вартість місцевого телефонного зв'язку зросла на 17%, поштових послуг – на 12,5%, Інтернету – на 11,6%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–вересні 2020р. порівняно із січнем–вереснем 2019р. **індекс промислової продукції** становив 91,5%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяги промислового виробництва склали 97,2%, у **переробній промисловості** – 86,7%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції становив 93,1%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 74,3%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 83,2%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 112,5%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 106,2%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устатковання, – 95,4%, у машинобудуванні – 65,6%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції склав 98%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–вересні 2020р., за розрахунками, становив 85% до січня–вересня 2019р., у т.ч. в підприємствах – 80,6%, господарствах населення – 95,3%.

Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва за січень–вересень 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 83,4%, у т.ч. в підприємствах – 78,1%, господарствах населення – 99,1%.

Станом на 1 жовтня п.р. господарствами всіх категорій зернові та зернобобові культури скошені та обмолочені на площі 275,7 тис.га, що становить 33,3% площ, посіяних під урожай поточного року та на 19,2% менше, ніж на початок жовтня торік. Із зібраної площі одержано 1265,2 тис.т зерна (у початково оприбуткованій масі), що становить 74,7% урожаю на відповідну дату минулого року. Овочів відкритого ґрунту зібрано 153,5 тис.т (93,7%), картоплі накопано 1201,7 тис.т (104%), плодів та ягід – 19,2 тис.т (138,3%).

Індекс обсягу виробництва продукції тваринництва за січень–вересень 2020р. порівняно з відповідним періодом 2019р. становив 92,7%, у т.ч. в підприємствах – 99,6%, господарствах населення – 86,8%.

За розрахунками, на 1 жовтня 2020р. загальна кількість великої рогатої худоби була 170,6 тис. голів (на 8,9% менше 1 жовтня 2019р.), у т.ч. корів – 86,6 тис. (на 13,5% менше); свиней – 201,5 тис. (на 2,6% більше), овець і кіз – 38,0 тис. (на 2,3% менше), птиці всіх видів – 4243,8 тис. голів (на 9,9% менше).

У господарствах населення утримувалося 43,6% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 53,6%; 33,2% – свиней, 96,1% – овець і кіз та 94,7% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–вересні 2020р. реалізовані на забій 34,5 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 8,2% менше, ніж у січні–вересні 2019р., вироблені 361,7 тис.т молока (на 11,9% менше) та 243,2 млн.шт яєць (на 2,2% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 36,8%, молока – 49%, яєць – 87,1%.

На 1 жовтня 2020р. в підприємствах, які вирощують зернові і зернобобові, та підприємствах, що займаються їхнім зберіганням та переробленням, були в наявності 630,3 тис.т зерна (на 25,3% менше проти 1 жовтня 2019р.), у т.ч. 257,5 тис.т кукурудзи, 215,8 тис.т пшениці, 51,3 тис.т ячменю, 50,8 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалося 190,7 тис.т (на 15,3% менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–вересні 2020р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** на суму 1670,2 млн.грн. Індекс будівельної

продукції в січні–вересні 2020р. порівняно із січнем–вереснем 2019р. становив 134,7%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 3,6% (нежитлових – на 11,9%), інженерних споруд – у 2,2 раза. Обсяги будівництва житлових будівель скоротилися на 8,7%.

Нове будівництво склало 10,7% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 40,3%, реконструкція та технічне переоснащення – 49%.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–серпні 2020р. експорт **товарів** становив 489,1 млн.дол. США, імпорт – 234,2 млн.дол. Порівняно із січнем–серпнем 2019р. експорт зменшився на 1,4% (на 7 млн.дол.), імпорт – на 21,1% (на 62,5 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 254,9 млн.дол. (у січні–серпні 2019р. також позитивне – 199,5 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–серпнем 2019р. збільшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, деревини і виробів із деревини. Натомість зменшилася частка зернових культур, готових харчових продуктів, насіння і плодів олійних рослин, взуття.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 181,7 млн.дол., або 37,2% від загального обсягу експорту (у січні–серпні 2019р. – 223,8 млн.дол., або 45,1%), та зменшився порівняно із січнем–серпнем 2019р. на 42,1 млн.дол., або на 18,8%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Румунії, Німеччини та Латвії.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Азербайджану, Китаю, Єгипту, Білорусі, Російської Федерації, Туреччини та Казахстану.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Казахстану у 2,7 раза, Китаю – у 2,6 раза, Російської Федерації – в 1,8 раза, Латвії – на 20,9%, Єгипту – на 19,7%, Азербайджану – на 2,3%, Нідерландів – на 0,4%; зменшився до Туреччини на 31,2%, Білорусі – на 29,9%, Іспанії – на 28,3%, Німеччини – на 25,5%, Румунії – на 3,9%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка готових харчових продуктів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, недорогоцінних металів та виробів із них, мінеральних продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону. Зменшилася частка полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, засобів наземного транспорту, крім залізничного, продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 104,1 млн.дол., або 44,5% загального обсягу (у січні–серпні 2019р. – відповідно 128 млн.дол. та 43,2%), та зменшився проти січня–серпня 2019р. на 23,9 млн.дол., або на 18,7%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Нідерландів, Польщі та Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Бразилії, Китаю, США, Російської Федерації та Туреччини.

Порівняно із січнем–серпнем 2019р. імпорт товарів збільшився зі США на 38%, Туреччини – на 8,1%, Італії – на 3,9%, Бразилії – на 3,7%; зменшився з Російської Федерації на 48,2%, Білорусі – на 40%, Польщі – на 36,1%, Литви – на 34%, Китаю – на 16,4%, Німеччини – на 15,8%, Австрії – на 6,7%, Нідерландів – на 5,5%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–вересні 2020р. становив 15975,6 млн.грн, що на 12,4% більше від обсягу січня–вересня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у січні–вересні 2020р. становив 10373,8 млн.грн і зріс проти січня–вересня 2019р. на 10,7%.

ТРАНСПОРТ

У січні–вересні 2020р. вантажообіг підприємств транспорту становив 744,1 млн.ткм, або 92,7% від обсягу січня–вересня 2019р. Підприємствами транспорту **перевезено 1168,8 тис.т вантажів**, що становить 84,9% від обсягу січня–вересня 2019р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) за січень–вересень 2020р. виконано вантажообіг в обсязі 699,5 млн.ткм, який скоротився на 10,7% порівняно із січнем–вереснем 2019р., та перевезено 918,3 тис.т вантажів, що становить 74,8% рівня січня–вересня 2019р.

Річковим транспортом перевезено вантажів в обсязі 250,5 тис.т, що в 1,7 раза більше, ніж у січні–вересні 2019р.

У січні–вересні 2020р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 290,8 млн.пас.км, або 54,9% від обсягу січня–вересня 2019р.

Послугами **пасажирського транспорту** скористалися 34 млн пасажирів, або 62,3% від обсягу січня–вересня 2019р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 17,4 млн пасажирів, що на 37,8% менше, ніж у січні–вересні 2019р.

Міським електротранспортом перевезено 16,6 млн пасажирів, що становить 62,5% рівня січня–вересня 2019р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області